

- 20 uuér neuuëiz *rhetoricæ facundia* díz uuésen éigen spíl? Uués sint únmúozig *iudices* únde *iuriconsulti* áne súslíche strítodes? Tíz *genus cause* héizet *forense*. In *foro* skéllent tie sô getánen *controversia*. A'n dísên ist *suasio* únde *dissuasio*. Mit uuíu mág man in dínge *sua-*
 25 *dere* álde *dissuadere* áne mit *iusto* únde *iniusto*? Mit uuíu máhti si in nú stillen áne mit tíu dáz sí in dâot pechénnen, dáz er án *fortunam*
 nehéin réht nehábe? Sô¹⁾ man dáz peginnet óngen, uuío réht únde uuío únréht táz sí, dáz éinér den ánderen ána fôrderôt, sô spúot
 30 tero *suasionis* únde dero *dissuasionis*. Únde uuánda sí imo nú hábet úbernómen sin sér mit téro *satisfactione*, pedíu stépfet sí nú
 ába dero *suasione* ze dero *disputatione*, dáz sí imo dár míte fólle héile sin múot. Nú fernémén dáz uuóla, dáz man in sprácho, dár man in
 dero *deliberatione* sízzet, úbe dáz únde dáz ze táonne sí álde zelázenne, mit *utili* únde mit *inutili* *suasionem* túon sôl únde *dissuasionem*. A'iso
 35 *Livius* scribet, uuío míchel strít tés ze Romo uuás, náh tíu *Galli* dia búrg ferbrándôn, uuéder sie *Romam* rúmen sóltín únde váren in *Veientanam civitatem*, tíu dô gánz in íro genuálte uuás, únde dár fúrder sízzet álde nesóltín. Uuér máhti an?²⁾ démo stríte chéden, uuéder iz réht álde únréht uuáre? Tár uuás ána zechédenne³⁾, uuéder iz núzze uuáre álde únnúzze. Únde állíu díu *suasio*, díu dár ána uuás, díu
 40 ílta déro éinuúederez kelóublih táon⁴⁾ dáz iz *utile* uuáre getán álde verlázen. A'ber in *demonstrativo genere cause*, sô man dár úmbe in strítigemo ráte sízzet, uuémo dés únde dés ze getrúenne sí, sô íst án dero *suasione honestas* zenémenne, íh méino dés, dén man dára zúo lóbôt; únde *dissuadendo* íst sin *turpitudó* zenémenne, úbe man in
 45 ferchiuset. A'iso iz úmbe *Ciceronem* fíur, dô man in úmbe dia nôt ze consule sázta, dáz sie síh mit níomanne ándermo netrúuuetôn *Catiline* eruúeren únde sínén gnózen, áne mit imo. Súme lóbetôn in dúrh sínén uuístóm, súme cháden, áiso *Salustius* ságet in *Catilinario, consulatum violari eo quod de equestri ordine ortus sit, non de senatorio*.
 50 Sús ketáne *questiones*, uuánda sie *inter cives* uuérdent, pedíu héizent sie *civiles*, táz chít pírglíche álde gebúrlíche. A'n dísên íst, áiso uuír geságet éigen, *suasio* únde *dissuasio*. A'n dísê tíot síh ter *orator*, díe áber *civiles* nesínt, díe sint *philosophica*, téro uuírt *disputando* geánt-uuírtet.

5. *Quam vana sit terrena gloria, quia terra nihil est in comparatione caeli*⁵⁾
 (H. s. 84—86, P. s. 110—112).

— Tír íst uuóla chúnt, chád sí, álla dia érda síh kezíhen uuíder demo hímele gágen demo méze éines stúpfes, áiso du lírnetóst in *astronomia*. — T'h méino, dáz sí mícheli nieht nehábet uuíder déro mícheli des hímeles. *Aristotiles* létet in *cathegoriis*, dáz *punctum* sí ánaváng
 5 *lineæ* únde úzláz, únde íro *partes* mit *puncto* únderskídôt uuérdén, únde dóh *punctum* fóre lúzzeli nehéin déíl nesí dero *lineæ*. Uuáz mág mínnen sin, dánne dáz neuuéder nehábet léngi nóh préiti? Síd iz an *linea*, déro *terminus* iz íst, nehéinen téil nehábet, sô neist iz ónh nehéin téil dés *circuli*, dés *medietas* iz íst. Ze déro sélbún uuís ne-

¹⁾ Sôl *hs.* ²⁾ ían *hs.* ³⁾ zechédenne *hs.* ⁴⁾ kelóublihtóm *hs.* (Hatt.) ⁵⁾ In diesem stücke sind die lateinischen sätze ausgelassen.